

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/1239- /2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárásban – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 181/2012. (V. 23.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panasznak a testi sérülésével kapcsolatban

helyt adok,

minden más vonatkozásban a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Törvényszéknek címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2011. szeptember 3-án az esti órákban, Sz-n, a falunapon férje összeszólalkozott egy fiatalemberrel, aki szolgálaton kívüli rendőr volt. A vita során férje arcul csapta a fiatalembert, de az eset „annyiban maradt”, a kedélyek lecsitultak.

Ezt követően egy – a panaszos számára ismeretlen – személy kihívta a rendőröket, akik adatgyűjtés, keresés nélkül egyből odamentek a panaszos férjéhez, megkérdezték a nevét, majd közölték vele, hogy előállítják. A rendőrök ezután a panaszos férjét közrefogták, kirángatták a sátorból, földre teperték, megbilincseltek, és néhányszor belerúgtak. A panaszos férje ez idáig ellenállást nem tanúsított.

A panaszos mindezeket látva először kiabálni kezdett, mondván, ha ezért beviszik a férjét, akkor ő is vele kíván menni, de a rendőrök ekkor még nem foglalkoztak vele, majd lökdösődés után a panaszos felindultságból belerúgott a rendőrautóba. A panaszos – állítása szerint – ezen a ponton elvesztette az önkontrollját és ekkor őt is megbilincseltek és betették a rendőrautóba. A gépkocsiban egyedül hagyták őt, ezért a panaszos a baloldalon megpróbált kiszállni a rendőrautóból, de amikor kidugta a lábát, a rendőr a kocsiajtót rávágta, amitől a panaszosnak zúzódásos sérülései keletkeztek, melyekről a panasz postára adásának napján, 2011. szeptember 9-én fényképfelvételek készültek.

Tanúkat nem találtak, a panaszos szerint azért, mert mindenki félt belekeveredni az ügybe. A panaszos és férje – a panaszban foglaltak szerint – felelősségét elismerte, de a leírtakat sérelmezték. Amikor ezt a rendőrkapitányságon szóvá tette, ott azt a választ kapta, hogy ez egyrészt más fórumra tartozik, egyébként pedig a rendőrök azt tanácsolták neki, hogy ne csináljon ügyet belőle, mert a panaszos egyedül van, ők pedig négyen voltak. A panaszos szerint a sértett elégedett vigyorral, egy hölgy kíséretében távozott a rendőrkapitányság épületéből.

A panaszos beadványához csatolta a 2011. szeptember 4-én 0:49 órakor, a városi háziorvosi ügyeleten készült „Ambuláns Napló” másolatát, amely szerint a panaszos bal lábszárának elülső részén két, 3 cm átmérőjű, „nyomásérzékeny suffúzió” látható. Az irat rögzíti, hogy a panaszos rendőrség kíséretében érkezett, továbbá azt, hogy a panaszos elmondása szerint, előző nap este 10 órakor lábszárát rendőrautó ajtaja sértette fel. Terápiaként „borogatást”, diagnózisként „a lábszár egyéb felületes sérüléseit” rögzítette a vizsgálatot végző orvos.

A panaszos csatolta mind a saját, mind a férje nevére kiállított, a személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosításáról szóló igazolást. A panaszos nevére kiállított igazoláson az előállítás kezdeti időpontjaként 2011. szeptember hó 3. napja, míg a szabadon bocsátás időpontjaként 2011. szeptember hó 4. napja szerepel, az „óra” és a „perc” rovatok nincsenek kitöltve. Az igazoláson aláhúzással rögzítették, hogy a panaszosnak sérülése és panasza „keletkezett”. A 2011. szeptember 4-én kiállított, lepecsételt és aláírt igazoláson – több jogvédő szervezet – mellett a Panasztestület neve és elérhetősége is szerepel, azonban a panasz előterjesztésének határideje nincs feltüntetve. Az igazolások szerint az előállítások indoka a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (1) bekezdése volt.

A panaszos a Panasztestület által feltett kérdésekre 2011. október 4-én kelt levelében tételesen válaszolt, egyidejűleg sérüléseiről 5 darab, 2011. szeptember 9-ei dátummal ellátott fényképfelvételt küldött.

A panasz-kiegészítésben foglaltak szerint, a panaszossal szemben a rendőrkapitányság rendőrei intézkedtek, akik nem azonosították magukat, nem jelölték meg az intézkedés okát és célját, csak odaléptek a panaszos férjéhez, megkérdezték a nevét, majd közölték, hogy előállítják, közrefogták és vitték.

A panaszos előadta, hogy először egy járőrökcsi érkezett két rendőrrel, akikkel volt egy civil ruhás rendőr is. Azt a panaszos nem tudta, hogy a civil ruhás rendőr a gépkocsival érkezett-e, vagy a helyszínen szórakozott, csak azt tudta, hogy ez a rendőr az intézkedésnél végig jelen volt. A panaszos már bilincsben volt, amikor megérkezett a második rendőrségi gépkocsi, ugyancsak két rendőrrel. A panaszos előadta továbbá, hogy a „sértett” nem helyezte magát szolgálatba az események során.

Panasz-kiegészítésében a panaszos úgy fogalmazott, hogy az események nagyon hamar történtek, lökdösődés alakult ki a rendőrök és ő között, erős felindulásában kiabált is a rendőrökkel, akik ekkor kérdeztek rá a panaszos személyére. A panaszos válaszára a rendőrök először azt mondták, hogy „maga marad”, majd amikor a panaszos ezt követően belerúgott a rendőrautóba, megbilincseltek. A panaszos elismerte, hogy nagyon zaklatott állapotban volt és tisztában volt azzal, hogy nem így kellett volna viselkednie, de a történeten már nem tud változtatni.

A panaszost a rendőrök hátrabilincseltek és beültették a rendőrautóba a jobb oldalon, majd viszonylag hosszabb időre magára hagyták. A panaszos úgy döntött, hogy megpróbál kiszállni a gépkocsiból a bal hátsó ajtón, ezt a szándékát azonban észlelték a rendőrök és rávágták a lábára az ajtót, ekkor keletkezett a sérülése.

A panaszost a rendőrkapitányság épületében meghallgatták, majd felvették egy rövid jegyzőkönyvet, melyet előtte felolvastak. A panaszos számára – annak ellenére, hogy kérte, és a helyiségben volt telefonkészülék – telefonálási lehetőséget nem biztosítottak, azt mondták neki a rendőrök, hogy legalább 12 órát kellene benntartózkodnia ahhoz, hogy erre joga legyen. Az előállító helyiségben való elhelyezéssel kapcsolatban tájékoztatást sem szóban, sem írásban nem kaptak, élelmezést nem kértek és nem is kaptak. A panaszos erősen fájlalta a lábát és panasolta, hogy sérülése keletkezett az előállítás során, aminek a rendőrök – panaszosi előadás szerint – nem örültek, de azt mondták, hogy akkor beviszik a kórházba. Ezt követően újra megbilincseltek a panaszost és elvitték a háziorvosi ügyeletre, bár a panaszos kérte a rendőröket, hogy a sebészeti ügyeletre vigyék, de a kérését nem teljesítették. Az sem érdekelte a rendőröket, hogy az ügyeletes orvos is a sebészetet javasolta. A panaszos ugyan tudta, hogy nincs törése, mert rá tudott állni a lábára, de értetlenül állt az előtt a tény előtt, hogy a „kollégájuknak” mentőt hívtak, és azzal szállították a sebészetre. A panaszos többször sérelmezte a vele szembeni intézkedést, de mindig azt a választ kapta, hogy ez más fórumra tartozik.

A panaszos előadása szerint férjével szemben is nagyon gyorsan történt az intézkedés, annak ellenére, hogy semmilyen ellenállást nem tanúsított – erre módja sem lett volna – a rendőrök pár lépés után, figyelmeztetés nélkül a földre teperték, kezeit hátrabilincseltek. A panaszos férjének is keletkeztek zúzódásai a kezén és a lábán, de ő emiatt panaszt nem tett. A szemtanúk a helyszínen kifejezték nemtetszésüket a rendőrök fellépésével kapcsolatban, de a tanúskodást később nem vállalták, mert féltek a későbbi kellemetlenségektől.

A panaszos annak megállapítását kéri, hogy az események kezdetekor megtörtént „arculesapás” indokolta-e az előállításukat. Előadta azt is, hogy soha korábban még egy közlekedési szabálysértése sem volt, de a történetek óta megrendült a hatóságba vetett bizalma, ma már ott tart, hogyha meglát egy rendőrautót, összeszorul a gyomra.

A panaszos által a Panasztestületnek megküldött – automatikus gépi feliratozás szerint 2011. szeptember 9-én készített – 5 db fényképfelvételen, jól látható a panaszos bal lábszárán lévő, két nagyobb és egy kisebb méretű zúzódásos sérülés véraláfutásos nyoma. A bal boka belső oldalán kisebb véraláfutás, míg a bal lábszár hátsó részén nagyobb méretű véraláfutásos elszíneződés látható.

A beadványban foglaltak szerint a panaszos az alábbi momentumokat panaszolja:

- intézkedés, igazoltatás jogalapját,
- előállítását, annak időtartamát,
- a fogvatartás során jogai ismertetésének elmaradását,
- nem telefonálhatott a fogvatartás során,
- bilincs alkalmazását,
- bal lába megsérült, amikor egy rendőr a szolgálati autó ajtaját rácsukta,
- panasza közlésekor azt állították, hogy annak elbírálása más fórumra tartozik, illetve azt megtenni nem érdemes.

II.

A Panasztestület állásfoglalásában alapjog súlyos sérelmét állapította meg és azt megküldte részemre. Erre tekintettel hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

A Panasztestület a panaszosnak okozott sérülés, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolás hiányos kiállítása miatt alapjog súlyos sérelmét állapította meg, míg a panasz többi pontjában az alapjog sérelmét nem tartotta megállapíthatónak.

III.

A vizsgálat során az alábbi bizonyítékok alapján állapítottam meg a döntésem alapjául szolgáló tényállást.

- a panasz (6 lap);
- megyei rendőr-főkapitányság vezetőjének tájékoztató levele (2 lap);
- a rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele (4 lap);
- jelentés előállításról / kényszerítő eszköz alkalmazásáról (2 lap);
- utasításra írt rendőri jelentések (8 lap);
- parancsnoki kivizsgálásról készített jelentés (1 lap);
- összefoglaló jelentés (1 lap);
- igazolás a rendőrségi előállítás tartamáról (1 lap).

1. Az intézkedés jogalapja.

Az intézkedés jogalapját az adta, hogy 2011. szeptember 03-án bejelentést tett egy személy telefonon, miszerint egy szolgálaton kívüli rendőrt egy személy megütött, melynek

következtében annak foga kitörött és a szája vérezni kezdett. Mind a rendőri jelentések, mind a panaszos előadása egybehangzóan állítja egyrészt a tettlegesség megtörténtét, másrészt a telefonos bejelentés tényét, illetve vélelmét. A bejelentés alapján a rendőrök a szolgálati gépkocsival a helyszínre mentek, és ott a bejelentés alapján a vélhető elkövetővel szemben intézkedtek. Az intézkedés során a panaszos a rendőri intézkedést akadályozta, hangos szóváltásba keveredett a rendőrökkel, majd a rendőrségi szolgálati gépjárműbe rúgott.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a rendőröket a bejelentésre tekintettel a panaszos vonatkozásában intézkedési kötelezettség terhelte az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján, mely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van. Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Mindezekre tekintettel a panasznak az intézkedés és igazoltatás jogalapjára vonatkozó része alaptalan.

2. Előállítás jogalapja.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés *a*) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állítja azt, akit bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A panaszos cselekményét, melynek során a rendőrségi szolgálati gépjárműbe rúgott, rendőrök a helyszínen nyilvánvalóan joggal értékelték úgy, hogy az kimeríti a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdésébe ütköző garázdaság vétségének törvényi tényállásában megállapított elkövetési magatartást. Ezért a rendőrök kellő jogalap birtokában állították elő a panaszost. Az előállítás kötelező mivoltára tekintettel az előállítás arányosságának vizsgálatát mellőztem

3. Az előállítás időtartama.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. A rendőrség birtokában lévő, az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 2011. szeptember 3-án 20:45 órától 2011. szeptember 04-én 02:20 óráig tartott. A rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint az előállítás során sor került a tényállás pontosítására, a sértett kihallgatására, egy szolgálati gépjármű bűnügyi szemléjére, és a panaszos férjének gyanúsítottként történő kihallgatására. A panaszost kihallgatását követően nyilvántartásba vették. A rendőrségi iratok valamint a panaszos állítása szerint az előállítás alatt őt elszállították a helyi háziorvosi ügyeletre, ahol 00.49 órakor elvégezték a panaszos vizsgálatát.

A szabadságkorlátozás ideje alatt elvégzett eljárási cselekmények ismeretében megállapítottam, hogy a személyi szabadság korlátozása a szükséges ideig tartott, és az a törvényi maximumot sem haladta túl. Ezért a panasz e vonatkozásban is alaptalan.

4. A fogvatartás során jogai ismertetésének elmaradása.

A rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-a alapján a rendőrség köteles az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatos jogokról és kötelezettségekről írásban tájékoztatást adni a fogvatartottak részére.

A rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele és a hozzá melléklet másolat tanúsága szerint – az előállító helyiségben kifüggesztett – tájékoztatót a panaszos részére ismertették. Ennek tényét a panaszos az előállító füzetben aláírásával igazolta. Mindezek alapján a panasz e része nem megalapozott.

5. Hozzátartozó értesítésének megtagadása.

A panaszos elmondásával ellentétben a rendőri jelentés rögzíti, hogy az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján az előállított a hozzátartozójának/képviselőjének kiértesítését nem kérte. Erre tekintettel a panasz e részében megalapozatlan.

6. Bilincs alkalmazása.

Az Rtv. 48. § szerint a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására, ellenszegülésének megtörésére. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 57. § (1) bekezdése szerint a rendőr szolgálata jogszerű teljesítésekor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után, az arányosság elvének figyelembevételével kényszerítő eszközt alkalmazhat. Ha a figyelmeztetés a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható. Mivel a panaszossal szemben a fent részletezett agresszív magatartása miatt volt szükség intézkedésre, ezért a rendőri jelentésben megjelölt joggalappal – az ellenszegülés megtörése érdekében – alkalmazott bilincselés miatti panasz megalapozatlan.

7. A panaszos bal lábán okozott sérülés a szolgálati gépjármű ajtajával.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A rendőrségi iratok tanúsága – így a rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele – szerint a rendőrök miután megbilincselve a szolgálati gépjárműbe ültették a panaszost, azt észlelték, hogy ő a jármű másik ajtaján keresztül távozni próbál. Az intézkedő rendőr kisebb szóváltást követően a gépjármű nyitott ajtaját becsukta, miközben a panaszos lábát az ajtó megütötte. A parancsnoki kivizsgálás során megállapítást nyert, hogy az intézkedés ugyan jogszerű volt, hiszen testi erővel meg kellett akadályozni a panaszos szökését, ugyanakkor az intézkedés szakszerűtlen volt, mert a rendőr nem teljes körűtekintéssel járt el a testi kényszer e módjának alkalmazása során és szükségtelenül okozott sérülést.

8. A panasz közlésekor azt állították, hogy annak elbírálása más fórumra tartozik, illetve azt megtenni nem érdemes.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos panasztételi szándékát jelezte, ezt az előállítás tartamáról szóló igazoláson aláírásával el is ismerte. A rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a panaszos azt nyilatkozta, hogy konkrét panaszát nem az intézkedést foganatosító szervnél, hanem "valahol máshol" kívánja előterjeszteni. Tekintettel arra, hogy a panaszos egy napon belül a Panasztestülethez fordult, így a történetek és a rendőrkapitányság vezetőjének állítása egybehangzóan igazolja, hogy a panaszos nem kívánt a rendőrkapitányságon panaszt tenni. Mindezekre tekintettel a jogorvoslati jog érvényesítése érdekében a rendőri szerv a szükséges intézkedéseket – tájékoztatás, illetve a panasztételi szándék dokumentálása – megtette, ezért a panasz alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

V.

A Panasztestület érdemben vizsgálat tárgyává tette, hogy a panaszos által bemutatott, az előállítást időtartamáról szóló igazolás hiányos tartalommal bírt.

A Ket. 35. § (1) bekezdése alapján az eljárást megindító kérelem tartalmazza – egyebek mellett – az ügyfélnek a hatóság döntésére vonatkozó kifejezett kérelmét. Mivel a panaszos kifejezetten nem sérelmezte az igazolás hiányos tartalmát, ezért erre vonatkozóan a közigazgatási hatósági eljárás nem folytatható, mivel az az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint kérelemre indul, és az – a Ket. 29. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekre tekintettel – hivatalból nem folytatható.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése, 61. § (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (2) bekezdése, 35. § (1) bekezdése, 100.§ (1) bekezdés *a*) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, 18. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 33.§ (2) *a*), és (3) és (4) bekezdései, 47. §-a, 48. §-a, 92. § (1) bekezdése, a 93/ A § (6),(7) és (9) bekezdései;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 57. § (1) bekezdése;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 271. § (1) bekezdése;
- a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. §-a.

Budapest, 2012. augusztus „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány